

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XVIII.

PONIEDZIAŁEK 7 MARCA 1927 ROKU.

Nr. 65.

Prenumerata miesięczna Zł. 3.50. Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61.553.

Cena egzemplarza 20 groszy.

LUDWIK HUSARZEWSKI

długoletni pracownik naszego Towarzystwa zmarł po krótkich cierpieniach 5 marca 1927 r.

Eksportacja zwłok z domu żałoby przy ulicy Sienkiewicza do kościoła odbędzie się w poniedziałek dnia 7 marca b. m. o godzinie 6 m. 30 wieczorem, a następnego dnia, t. j. we wtorek 8 marca b. r. o godzinie 10 rano po nabożeństwie wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy.

W zmarłym tracimy sumiennego i oddanego nam pracownika.

Cześć jego pamięci

Dyrekcja Huty Bankowej.

Narady w Genewie.

Genewa, 6-3. (PAT). Przybyli tu już Briand, Chamberlain, Stresemann i Benesz. Prawdopodobnie dziś popołudniu Briand odbędzie konferencję z Chamberlainem, Stresemannem i Zaleskim. Wyjazd na godz. 11 rano w poniedziałek będzie posiedzenie Rady Ligi będzie miał charakter czysto formalny. Popołudniu prawdopodobnie Rada rozpocznie badania sprawy obywateli pochodzenia rumuńskiego w Rumunii.

Tydzień obrony kresów zachodnich.

Katowice, 6-3. (PAT). Z okazji tygodnia obrony kresów zachodnich odbyła się dziś w teatrze polskim akademja z udziałem orkiestry policyjnej i chóru „Ognisko”. Słowo wstępne wypowiedział kustosz akademji umiejętności w Krakowie dr. Baran, podnosząc ważność zadania obrony polskości na kresach zachodnich, w której tak dużą rolę odegrały dzieci szkolne przez słynną wrzesińską.

Redaktor Rumun w przemówieniu swoim dał obraz uroku polskiej mniejszości na niemieckim Górnym Śląsku, gdzie na pół miliona ludności polskiej Niemcy zdali podstępem i terorem doprowadzić do tego, że zaledwie 800 dzieci polskich uczęszcza do szkół mniejszościowych.

Na widowni zebrał się przedstawiciele władz państwowych, wojskowych i komunalnych z icewojewodą dr. Żurawskim na czele oraz liczna publiczność.

Berlin o stosunkach polsko-litewskich.

AKT ZBLIŻENIA NAD KATAFALKIEM DR-A BASANOWICZA.

Berlin, 6-3. (Tel. wł.). „Berliner Tageblatt” zamieszcza obszerny artykuł korespondenta swego z Kowna. Artykuł rozpoczyna się od opisu pogrzebu dr. Basanowicza w Wilnie. Korespondent „Berliner Tageblatt” stwierdza, że dr. Basanowicz nawet śmiercią swą wyświadczył usługę swej ojczyźnie; tego dnia bowiem przy katafalku ukończył się pewnego rodzaju akt zbliżenia polsko-litewskiego. Delegacja litewska, powracając do Kowna, wzięła ze sobą na drogę głosy prasy polskiej, wyrażające opinię i nadzieję, że pomiędzy Litwą a Polską dojdzie w niedługim czasie do porozumienia. Od chwili tego pogrzebu granica polsko-litewska została na nowo zamknięta, a tak zwany stan wojenny trwa rzekomo dalej; jednakże fakt, że Polska w punkcie, w którym szyny kolejowe przecinają granicę, zaczyna budować mały prowizoryczny budynek urzędu celnego, jest niejako oznaką, że odwiedziny delegacji litewskiej w Wilnie przy grobie Basanowicza nie pozostaną zapewne bez skutku.

W dalszym ciągu artykułu korespondent „Berliner Tageblatt” stwierdza, że istnieją dowody, iż stosunki polsko-litewskie wchodzą na nowe tory, aczkolwiek obie strony zaprzeczają kategorię prowadzenia jakiegokolwiek rokowań ze sobą. Niemniej przeto wszystkie wieści na dachach w Kownie o tych rokowaniach świerkają. Od dłuższego czasu odbywają się spotkania nieoficjalnych przedstawicieli

li polskich i litewskich. Ostatnie takie spotkanie miało miejsce w Krowcu, przy czym miało dojść do skutku pewna umowa przygotowawcza w sprawie wileńskiej. Do zetknięcia przedstawicieli polskich i litewskich doprowadziła zbieżna dłoń dyplomacji francuskiej. Za kulisami jednak stoi jako główny czynnik działający, Anglia, której napor na Litwę wzrasta równoległe do trumny w Chinach.

W dalszym ciągu korespondent „Berliner Tageblatt” twierdzi, że dwie oznaki zapowiadają rozpoczęcie bezpośrednich rokowań między Polską a Litwą. Pierwszą taką oznaką jest wystąpienie północnego „dziennika Kijowskiego” za rozpoczęciem rokowań z Rosją o spław drzewa polskiego na Niemnie. Drugą doniosłą oznaką było ekspoz. p. Waldemarsa, znanie nie przez to, co powiedział, ale przez to właśnie, co pominął milczeniem. P. Waldemaras zniży całkowicie pominął milczeniem sprawy mniejszości i Kijedy, zbagatelizował wyraźnie sprawę stosunku do Niemiec i Rosji, natomiast obszernie rozwodził się o planach niemieckich co do odszkodowania Polski terenami litewskimi za Korytarz i o Locarnie wschodniem.

Zdaniem korespondenta „Berliner Tageblatt” całe przemówienie p. Waldemarsa da się streścić w następujących słowach: celem polityki litewskiej jest odzyskanie Wilna. Osiągnięcia tego celu w okresionym czasie nie może się Litwa spodziewać. Nie należy więc uchylać się od rokowań i wyzekać wyników częściowych, jakkolwiek całość żądań jest nieosiągalną.

Korespondent „Berliner Tageblatt” kończy swój artykuł twierdzeniem, że rozwiązanie pokojowe sporu polsko-litewskiego go zasadniczo powinno być powitane przez Niemcy z zadowoleniem, ale to rozwiązanie, które się przygotowuje obecnie, nie zmniejsza, a raczej zwiększa tylko

możliwość konfliktu, oznacza bowiem ono włączenie Litwy do całego pierścienia krajów, otaczających Rosję od morza Czarnego do Baltyku. Litwa stanowiła dotychczas jedyną lukę w tym systemie. Usunięcie tej luki grozi poważnymi niebezpieczeństwami.

MASOWE FALSZOWANIE POLSKICH MAREK STEMPLOWYCH.

Warszawa, (Tel. wł.). Do wiadomości władz polskich doszło, że na terenie Niemiec odbywa się masowe fałszowanie polskich marek stempłowych. Stalsowane także marki puszczone są w obieg w miejscowościach, położonych w pobliżu granicy niemieckiej.

Wobec tego władze tak skarbowe, jak policyjne otrzymały polecenie wysłuzenia za wszelką cenę dokładniejszego źródła fałszowania marek stempłowych oraz fałszerzy, puszcających w obieg takie marki.

SOWIECKI PILOT - ZBIEG WRACA DO ROSJI.

Warszawa, (Tel. wł.). Przed kilku dniami wywołano niemałą sensację pojawienie się w Łucku aeroplanu sowieckiego, z którego wysiadł dwaj młodzi piloci sowieccy: Timoszczuk i Klim. Obaj zbiegli na aeroplanie z oddziału macierzystego w Kijowie. Wyjątkowo zaś w Łucku oswiadczyli, iż chcą pozostać w Polsce.

Po kilku dniach jednak jeden z lotników, mianowicie Timoszczuk zwrócił się do poselstwa sowieckiego w Warszawie z prośbą o umożliwienie mu powrotu do Rosji. Poselstwo sowieckie podjęło odpowiednie starania w polskim Ministerstwie spraw zagr., oraz u władz sowieckich w Moskwie.

Rząd polski nie miał powodów do zatrzymywania Timoszczuka i zgodził się na jego wyjazd z Polski. Wobec tego Timoszczuk, otrzymawszy z Moskwy zezwolenie na powrót, w tych dniach wyjechał do Rosji, natomiast drugi pilot sowiecki, Klim, który jest Polakiem, zdecydował się pozostać w Polsce na stałe.

KINO
„OAZA”

Sosnowiec.

dzisiaj i dni następne.

BIAŁE NOCE

(Primaballerina Jęgo Cesarskiej Mości)

Monumentalny dramat w 12 aktach z życia Cesarskiej

Rosji lat ostatnich, oparty na tle głośnej powieści Laurids Brouna.

Uroczyste otwarcie starostwa w Zawierciu.

Wczoraj, w niedzielę, odbyło się uroczyste poświęcenie i otwarcie starostwa w Zawierciu. Uroczystość ta została uświetniona obecnością ks. biskupa Kubiny oraz p. wojewody Manteuffla. Przybyli również: p. starosta Olpiński, przedstawiciele Sejmiku będzińskiego, przedstawiciele wszystkich organizacji społecznych i wielu zaproszonych gości.

Uroczystość rozpoczęła się nabożeństwem w kościele parafialnym, w czasie którego okolicznościowe kazanie wygłosił ks. kan. Zientara.

Następnie ks. biskup Kubina osobiście poświęcił lokal starostwa w domu przy ul. Piłsudskiego.

Po tej uroczystości udano się do Domu ludowego. Tu odbyła się wspólna defilada organizacji wojskowych, jak Sokół i Zw. strzeleckiego oraz wielu straż pożarnych. Przy dźwiękach doskonale zgranej orkiestry strażackiej defilowały przed reprezentantami władz świeckich i duchownych karne szeregi, wywołując entuzjazm licznie zebranej publiczności.

Po defiladzie odbyło się w Domu ludowym inauguracyjne posiedzenie Sejmiku zawierckiego. Na podium zasiadli: ks. biskup Kubina i p. wojewoda Manteuffel, Komitet, przedstawiciele władz rządowych i samorządowych i duchowieństwo. W środku sali zasiadło 29 członków Sejmiku (tylko 1 nie przybył), obok delegacji, a na sali obywateli m. Zawiercia. Po bokach straż honorową czynili sztabdary organizacji w liczbie około 25.

Imieniem m. Zawiercia powitał zebranych prezes Rady miejskiej p. Głanowski, dziękując przedstawicielom Rządu i Kościoła za obecność w uroczystym otwarciu starostwa.

Przemówił następnie serdecznie ks. biskup Kubina, który podkreślił znaczenie utworzonego w Zawierciu starostwa dla państwa i miejscowej ludności. Scharakteryzował specjalny typ Zagłębia, jako środowiska o amerykańskiej przedsiębiorczości, bez tradycji, a przecież zaznaczającego się niezwykle dodatnio w do robku państwowej twórczości. Dostojnik Kościoła złożył p. staroście Kowalskiemu życzenia owocnej pracy.

P. wojewoda Manteuffel podkreślił zgodną działalność około utworzenia starostwa w Zawierciu trzech czynników: władz rządowych, samorządów i kół społecznych a nawołując do ich dalszego współdziałania, podziękował za pomoc około zorganizowania nowej placówki administracyjnej. Następnie p. wojewoda wezwał p. starostę Kowalskiego, jako przewodniczącego Wydziału powiatowego otworzył pierwsze posiedzenie Sejmiku zawierckiego.

Otwierając posiedzenie Sejmiku, p. starosta Kowalski odczytał depesze od Sejmiku, co zebrani przyjęli oklaskami. Depesze wysłano do Prezydenta Rzeczypospolitej Ignacego Mościckiego, premiera marsz. Piłsudskiego, ministra spraw wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowskiego i marszałka Sejmu Macieja Rataja. Wszystkie depesze są podpisane przez p. starostę Kowalskiego, jako przewodniczącego Sejmiku powiatu Zawierckiego, a treść ich brzmi:

1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Warszawa. Powołany na posterunek pracy dla dobra kraju Sejmik powiatu Zawierckiego na pierwszym organizacyjnym zebraniu zwraca się do Ciebie, Panie Prezydencie, z wyrazami hołdu i czci, łącząc zapewnienia wiernej i gorliwej służby dla Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

2) Prezes Rady Ministrów, Pierwszy Marszałek Józef Piłsudski Warszawa. Zebrani na pierwszym posiedzeniu członkowie Sejmiku nowoutworzonego powiatu Zawierckiego w uznaniu poniesionych trudów i wielkich czynów Twoich, poświęcając sprawy wyzwolenia i utrwalenia wolności Drogiej Ojczyzny, przesyłają Ci, Panie Prezese, wyrazy głębokiej czci i składają hołd Najlepszenemu Obywatelowi oraz zapewnienie swojego zaufania dla Rządu, który reprezentujesz.

3) Marszałek Sejmu Warszawa. Zebrani na inauguracyjnym posiedzeniu Sejmiku powiatu Zawierckiego zwraca się do Ciebie, Panie Marszałku, z wyrazami hołdu i zapewnieniem, że gorąca miłość Ojczyzny przyswiecać nam będzie w pracy mającej wnieść podwaliny pod budowę życia samorządowego w powiecie Zawierciańskim.

4) Minister spraw wewnętrznych gen. Sławoj-Składkowski Warszawa. Sejm-

ik nowoutworzonego powiatu Zawierciańskiego, zebrany na inauguracyjnym posiedzeniu przesyła Ci, Panie Ministrze, zapewnienia wytrwałej współpracy dla dobra państwa i społeczeństwa.

Następnie po 15-minutowej przerwie dokonał Sejmik wyboru 6-ciu członków Wydziału powiatowego na lat 3. Zostali wybrani z listy uzgodnionej pp.:

Aleksander Steinhagen, dyrektor fabryki z Myszkowa,
Marcin Łakota, wójt z gm. Włodowice,
Marcin Możdżeń z Mierzęcic,
Józef Stefański, sekretarz Sądu pokoju z Siewierza,
Jan Lamech z Niegowej i
Jan Kamiński z Pińczyc.

Wszyscy wybrani członkowie Wydziału powiatowego są oczywiście członkami samorządów miejscowych.

Po wyborach zakończono zebranie Sejmiku, poczem wszyscy obecni udali się do Resursy, gdzie dokonano dwóch zdjęć pa-

mietkowych dla „Kurjera Zachodniego”.

Uroczystość zakończyła się bankietem, w czasie którego w miłym nastroju rowarzyskim wygłoszono toasty okolicznościowe. Pierwszy przemówił prezes Komitetu dyr. Szymański, wnosząc toast w ręce p. wojewody na pomyślność Rzeczypospolitej Polskiej. W imieniu miasta przemówił prezydent Janik, od obywatelstwa m. Zawiercia p. Krawczyk, imieniem Sądu okręgowego p. prezes Opechowski, imieniem armii pułk. Szulc, p. starosta Kowalski, poczem p. wojewoda Manteuffel w dłuższym przemówieniu nawoływał do zgodnej pracy samorządów z władzami. Wkońcu przemawiali jeszcze insp. inż. Galloł i prezydent inż. Michael.

Cała uroczystość otwarcia starostwa pozostawi wśród mieszkańców miłe i niezatarte wrażenie.

Miasto przez cały dzień było udekorowane flagami państwowymi.

LEKARSTWO.

Zdarza się czasem że człowiek, ot, z przezieleniem, brzuch boli. Boli jak wszyscy diabli. Czekaj więc się na posiłek, nieprzynierając jak warchlak w kałużę. To nie należy do przyjemności, ale pono nie same rozkosze człowiekowi są zapisane. W takim tedy niemylnym wypadku grzeje się na kominię pokrywając i przykłada ją potem na miejsce bolące, albo też polyka się na cukrze porczykę kropki Inozimowa, lub miętowych albo też stosuje się wesołyko paraz. Niekiedy piją wówczas wódkę z porzeczem lub bez pieprzu, zalecane od osłabienia gustu i upodobania, inni wreszcie nie stosują, wręczają jeno, jakby ich kto ze skóry obdzierał, ten ci bowiem system podobno jest najekuteczniejszy, a prztem ma ogromną zaletę, że nic nie kosztuje.

Kto zaś ma dużą fortunę, ten może sobie w razie kieżkowych cierpień od czasu do czasu pozwolić na takie lekarstwo, jakie zaaplikował sobie p. Emil W. Bolił go brzuch, wypadł zatem na korytarz i wyłomotał pięścią dozorcę domu, p. Mariannę C. Gdy zmógł się, odsapnął i stwierdził z radością, że ból minął.

Natomiast p. Marianna bez radości wniosła skargę do Sądu i uzyskała wyrok na pomysłowego lokatora w formie 25 złotych grzywny.

Błogosławione lekarstwo! P. Emil po wyroku nie tylko nie sierzdział się, ale był nawet zadowolony.

— Pobielem — zapłacę... — ale co flaki mnie boleć przestały, to przestają...

O, jak wiele jest skutecznych środków na ból brzucha, zwłaszcza, gdy się ma potrójnego „fijola”.

Lek.

Loteria klasowa.

22 dzień ciągnięcia.

Niżej 1000 zł. wygrali następujące losy:
Po 600 zł. 1473 5985 14156 15665 16766 17211 53349 68911.

Po 500 zł. 10970 12321 18738 20222 27917 38152 42628 57325 57356 60032 65056 65687 73254 76635.

Po 400 zł. 1155 4668 5301 5891 7180 11336 11919 13731 14629 14730 16230 16947 17106 18495 19728 20005 22249 22589 26236 27960 28109 28223 19191 31077 33725 35399 40694 43019 44788 47652 48532 51729 51787 52076 52698 57788 58008 59740 62111 62111 64798 65483 65803 68500 69211 69211 71713 74721 75093 75227 76777 77111 79234.

Po 300 zł. 250 876 1002 1612 1718 1917 2197 3833 3969 4417 5003 5055 5028 6562 7234 8262 8273 8386 8343 8586 8586 8429 9586 9929 11047 11150 11210 11760 12241 14072 14201 14333 14537 14573 14728 15001 15460 15702 16535 16768 17214 17288 17947 20307 20316 20603 21716 22412 22780 23915 24322 25987 26302 26375 26720 27091 27174 27550 28808 29857 30280 30359 31379 31478 31720 32949 33280 33630 34580 35244 35303 35543 36093 36325 36327 37010 37498 38042 38267 38985 39078 39322 39457 39681 40455 40487 41084 41353 41824 41935 41846 42041 43180 43613 43782 45283 46338 47014 47771 48569 48769 49075 50071 51157 51688 52069 53026 54176 54193 54845 55500 55650 55883 55996 56137 57358 57544 58341 58381 60384 60799 61911 62117 62968 63106 63134 64374 65368 65853 66549 66617 67277 67536 67856 68421 69670 68875 69081 69257 69715 70081 70270 71076 71695 71784 72515 73877 74397 74996 75078 75362 76389 77352 77455 77763 79607.

Wykaz wygranych stawek obejrzeć można darmo w największej i najszerszej kolekturze

BANKU GORNICZO - HUTNICZEGO

S. A. Katowice, ul. Św. Jana 16
i w oddziale tegoż banku w Królewskiej Hucie, ulica Wolność 26.

Rozpoczęliśmy już sprzedaż losów do 1 kl. 15-tej Loterii. Wobec olbrzymiego zapotrzebowania losów w naszej najszerszej kolekturze i przewidzianego braku losów, radzimy pośpieszyć się z kupnem.

Główna wygrana Zł. 600.000

ogólną sumę wygranych podwyższono z 12.160.000 na 16.000.000, cena losów niezmieniona: cały los — 40 zł, pół losu 20 zł, ćwierć losu 10 zł.

W pierwszych dniach ciągnięcia 5-ej klasy padły u nas następujące większe wygrane:
Dnia 19-go II.—Zł. 10.000 na Nr. 77620, dnia 21-go II.—Zł. 10.000 na Nr.78182, dnia 22-go II.—Zł. 3.000 na Nr. 55393, 16-go II.—Zł. 2.000 na Nr. 70817, dnia 22-go II.—Zł. 2.000 na Nr. 76126, dnia 19-go II.—Zł. 1.000 dn. 2 III. zł. 2.000— na Nr. 70811, zł. 1.000 —na Nr. 21980, dr 9 III. zł. 1.00—na Nr. 55375.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

7	Dzisiaj	Tomasza. W. D. K.
	Jutro	Wincentego Kadł.
	Wsch. słońca	6 25
	Zach. „	17 11

PONIEDZIAŁEK

Kinoteatry w Sosnowcu.

grają dzisiaj:

Kino Udziałowe: „Orkan namiętności”.

Oaza: Białe noce.

„Sfinks”: „Złodziej z Bagdadu”.

Wspomnienie pośmiertne.

W ubiegłą sobotę zmarł w Dąbrowie śp. Ludwik Husarzewski, długoletni pracownik Huty Bankowej. Ś. p. Husarzewski znany był w szerokich sferach społeczeństwa, brał bowiem czynny udział w życiu społecznym, zyskując ogólną sympatię i uznanie za prawy charakter i sumienność w wykonywaniu przyjętych na siebie obowiązków. Cześć Jego pamięci!

Do członków Tow. muzycznego w Dąbrowie.

Otrzymałmy następujący komunikat:

Wszyscy czynni członkowie chóru męskiego Towarzystwa muzycznego w Dąbrowie proszeni są o konieczne przybycie w dniu dzisiejszym (w poniedziałek) o g. 7 wieczorem na lekcję pieśni pogrzebowych z racji śmierci członka Towarzystwa śp. Husarzewskiego.

Głosy bez echa.

W ubiegłą sobotę w sali Związku kolejarzy w Sosnowcu odbył się staraniem partii pracy odczyt sen. Gaszyńskiego wobec kilkudziesięciu osób. Sen. Gaszyński w odczycie swym na temat gospodarczego i społecznego odrodzenia Polski nawoływał głównie do zorganizowania w Zagłębiu partii pracy. Wywody mówcy nie wywołały większego zainteresowania i niekiedy zebrana publiczność rozeszła się bez dyskusji.

Z życia straganiarzy.

Onegdaj w lokalu administracji „Expressu Zagłębia” w Sosnowcu odbyło się przy udziale 30 osób zebranie straganiarzy. Przemawiali pp.: Rydzewski i Hauke w sprawie zorganizowania i zalegalizowania Związku straganiarzy.

Odezwy komunistyczne.

Wczoraj rano nieznaną sprawcy rozrzucili na ulicy Nowokoscielnej w Sosnowcu odezwy komunistyczne, nawołujące kobiety do uczczenia dnia 8 marca, jako święta kobiet. Odezwy drukowane były w Warszawie w lutym b. r.

Wybuch.

Wczoraj o godzinie 2 w nocy w obrębie fabryki Hulewskiego w Sosnowcu dała się słyszeć silna detonacja. Okazało się, że wybuch powstał, skutkiem pęknięcia rur gazowych. Wypadku z ludźmi nie było.

Samobójstwo.

Wczoraj o godz. 7 rano 60-letni Piotr Czarnota, robotnik Fitznera i Gampiera w Dąbrowie, zamieszkały przy ulicy Dębni, w celu samobójczym rzucił się do studni, znajdującej się na podwórzu tego domu. Kiedy wyciągnięto samobójcę ze studni, wszelka pomoc okazała się spóźniona. Zwłoki przewieziono do kostnicy szpitala świętej Barbary. Przyczyną rozpaczliwego kroku była depresja duchowa i niechęć do życia.

Wandalizm.

Zych Michał z Sosnowca (Ostrogórska 16) w przystępie dobrego humoru połamał drzewko na ulicy Kościelnej. Wandalem zajęła się policja, spisując na niego protokół.

Na życzenie klientów, którzy podczas ciągnięć V-ej klasy wygrali większe lub mniejsze sumy i którzy pragnęli grać nadal w V-ej klasie, zakupiłem partję losów i uskuteczniłem zamianę dopóki zapas starczy.

Pozostały jeszcze w kole:

zł. 300.000.—

„ 100.000.—

1346 większych wygranych oraz 5453 wygranych stawek. Kolektura Loterii Państwowej

J. Hlawski, Sosnowiec, 3-go Maja 23. 1435-5

Kradzieże.

W nocy z ub. soboty na niedzielę pomiędzy godziną 2—3 do sklepu Chai Pereik w Sosnowcu przy ulicy Konstantynowskiej 1 dostali się nieznani sprawcy po uprzednim wyrwanu okiennicy i wybieniu szyby w oknie. Łupem złodziei stały się różne materiały, wartości około tysiąca zł. O kradzieży zameldowano w podkomisarzacie sieleckim, który prowadzi dochodzenie.

Wasilak Sabina z Sosnowca (Robotnicza 18) została przyrzymana na dworcu w Sosnowcu podczas kradzieży 80 zł. z kieszeni Franciszki Słaz z Nowego Bytomia.

Kronika Olkuska.

Sprostowanie.

W sprawozdaniu z wieczornicy sokolej w Olkusku mylnie podano nazwisko sierżanta Ringa, jako deklamatora, który w wieczornicy tej udziału nie brał.

Kusia kusio...

Blisko od roku do urzędu pocztowego w Wolbromiu napływały reklamacje na niedoręczanie listów lub brak ich zawartości. Na listy polecane, z których zawartość była wyjmowana, naklejane były nalepki z innych listów i zamieniane. Skargi te spowodowały przyjazd do Wolbromia inspektora z dyrekcji poczt z Krakowa, a w następstwie wydalenie wóznego poezy, Józefa Kusia, którego coś kusio do zagładania do cudzych listów. Jest on silnie podejrzany o inne jeszcze niedozwolone manipulacje, co dalsze śledztwo udowodni.

Estetyka

A ZNACZENIE TŁUSZCZÓW W DJECIE

Najzamienniejsza cecha dążeń obecnych — dbałość o linję — pociągająca za sobą zupełny przewrót w dziecie, zasadnicze przeistoczenie codziennego trybu życia, to nie tylko w zastosowaniu do kobiet, ale i do mężczyzn, a nawet do młodzieży i dzieci.

Oczywiście kobiety specjalnie doprowadzają obawę ruszy do granic najdalszych. **Tłuszcze, cukry i mączne potrawy** zostały nieomal całkowicie wykreślone z jadłospisu.

Tendencja obecna do unikania za wszelką cenę zaokrągleń ciała pozostaje — o ile dotyczy to kobiet — w rażącej sprzeczności z dotychczasowymi wymogami filozofii i opartej na niej estetyki, która sankcjonowała pewną pulchność form kobiecych, uważając linję kanciastą, suchą za nieładną. Tylko wszakże u kobiet. Mężczyzna obowiązany był trenować się, aby móc sprawnie pełnić swoje funkcje rycerskie i łowieckie. Zadaniem kobiety, natomiast, było należyte przygotowanie się do funkcji macierzyńskich. W tym celu wskazaniem było dla niej gromadzenie w tkankach ciała pewnego nadmiaru pokarmu po nad chwilową potrzebę, aby na wypadek ciąży, mogącej zaskoczyć ją w okresie skąpości pożywienia, miała pewien zasób tłuszczu, z którego organizm jej mógłby czerpać. Ta podświadoma przeczucie fizjologiczna przetrwała przez wieki, znajdując w estetyce ciała kobiecego wyraz w upodobaniu zaokrągleń.

Wczoraj jeszcze kobieta ubiegała się o obfitość kształtów, dzisiaj unika jej jak zarazy. Jakkolwiek obecna tendencja mody ma pewne swoje strony dodatnie, zwłaszcza w zastosowaniu do kobiet w średnim wieku, zachodzi wszakże niebezpieczeństwo, że doprowadzi ona może do niepożądanych wyników w dwóch kierunkach. Najnowsze badania stwierdzają, że tkanka tłuszczowa utrzymuje w równowadze system nerwowy. Zachodzi tu tem samem obawa, że nieumiarkowane kulturowanie smukłości kształtów i w tym celu wykreślenie tłuszczów z codziennej diety, może zównać to równowagę, wywołując poważne zaburzenia nerwowe. Istnieje nadto inne, bodaj groźniejsze jeszcze niebezpieczeństwo. Liczne obserwacje wykazują, że krańcowe unikanie tłuszczów sprzyja rozwijaniu się gruźlicy, która, jak stwierdzono, znacznie częściej występuje u osób unikających tłuszczów, niż u spożywających je. Niewątpliwie ten fakt służył winien za memento dla uganających się par force za utrzymaniem linji i wypowiadających w tym celu nieubłaganą wojnę tłuszczom.

Nie idzie, oczywiście, zatem, aby doprowadzić tuszę do rozmiarów nadmiernych. Otyłość da się podzielić na trzy stadia: stadium pożądane, konieczne i budzące po litowanie. Stopień pulchności, który u kobiety może być słusznie uważany za pożądany, staje się u mężczyzn odrazu koniecznym. Stopień otyłości kobiety jest zawsze bądź pożądany, bądź budzący politowanie, rzadko, albo nigdy konieczny. U mężczyzn, z wyjątkiem niekiedy wynadków, bywa on rzadko inny, niż konieczny.

P.p.

Zapowiedź peruki!

Z Paryża nadchodzą groźne wieści dla mody strzyżenia włosów damskich.

Andre de Fouquieres, francuski arbiter elegancji i wyrocznia mody, zapowiada modę peruk, prawdopodobnie nawet pudrowanych, do sukien balowych. Inowacja ta zdaje się pozostać w związku z modą stylowych sukien na tylalety wieczorowe, co zupełnie nie idzie w parze z fryzurą a la garconne.

— Był to niedawna śmiertelny wrogiem krótkich czuprynek dla pań, teraz przestaje nim być, z pewnością wszakże zastrzeżeniem — powiada mistrz sztyku. — Krótkie włosy są odpowiednie dla szczupłych drobnych postaci, nie mogą jednak pogodzić się z podstrzyżonym karkiem u kobiet tęższych. Jestem przekonany, że pojawiają się tu i ówdzie moda peruk uściadła do sukien balowej dopełniała w peruce z wdzięcznie opadającymi na karczki szczyłki to-kami.

1207 potomek słońca.

TRAGEDJA NASTĘPCY TRONU CHIŃSKIEGO.

W ubogiej dzielnicy Pekinu zmarł przed kilku dniami książę Pulun, prawowity następca tronu chińskiego.

W złotej szkatułce u stóp tronu znajdował się duży zwój papieru, na którym cesarz wypisał własnoręcznie w tajemnicy przed całym dworem nazwisko księcia Pulun jako następcę po nim władzy.

Zwyczaj rodowy dynastów azjatyckich nie rozróżniał pierwotnictwa i monarcha wybiera na swego następcę tego syna, którego uważa za najzdolniejszego do piastowania rządów w kraju.

Książęta rywalizują więc między sobą i prześcigają się w dobrych uczynkach. Imię księcia Pulun przechowywała złota szkatułka i byłby cesarzem chińskim, gdy by nie rewolucja, która zaprowadziła rządy republikańskie.

Następca tronu pochodził w prostej linii od słońca i był 1207 potomkiem „światłości”.

Udowodnili to heraldycy chińscy z niezwykłą precyzją, a wobec ich ścisłości błędnie patent herbowy słynnego towarzysza pancernego Ruszki, który przyjechał do swej chorągwi z dyplomem szlacheckim, podpisanym przez samego króla Dawida.

Pomimo tak wysokich koligacji los nie sprzyjał księciu.

Wychowany w fantastycznym przeżywaniu, musiał opuścić pałac cesarski. Ponieważ posiadał znaczny majątek, nie

zmienił więc trybu życia i rozrzucał bogactwa na prawo i na lewo.

Setki leniuchów i pochlebców żyło jego kosztem, a skarby topniały z błyskawiczną szybkością.

Wreszcie pewnego dnia zaraportował mu skarbnik:

— Najjaśniejszy synu słońca światłości oslepiająca nędzne twe sługi, donoszę ci, że niema w skarbcu ani grosza.

Książę Pulun nie strapił się taką wiadomością, wystroił się w nowiutkie europejskie ubranie, wdział cylinder na głowę i poszedł do baru w Wagons-Lits-hotelu.

Wypił kilkanaście koktajlów, a rachunek zapłacił przyjaciół.

Od tego dnia jedynym zajęciem „najjaśniejszej światłości” było odwiedzanie knajp.

Czynił to z prawdziwą rozkoszą i upiwszy się po raz pierwszy przed 15 laty, nie czuł się aż do swej śmierci, która nastąpiła przed kilku dniami.

Książę Pulun zmarł w nędznej robotniczej knajpie.

Kilku przyjaciół europejskich próbowało go odwieść od nalogu pijackiego, lecz były następca tronu odrzucał dobre rady.

Nie chciał żyć w świecie rzeczywistości, allichel dawał mu złudę szczęścia.

Pomimo pijaństwa Pulun był inteligentnym i bystrym człowiekiem. Posiadał staranne wykształcenie i mówił biegle kilku językami europejskimi.

Wrażenia z podróży na Wschód.

NA RUINACH STAROŻYTNEJ HELLADY. — OSIEROCONE MUZEUM W CHIOS. — OBDARTY TŁUM WSCHODNI. — CUD ADALJI. — DOBRO-CZYNNY KULTURA WŁOSKA.

Smyrna (na pokładzie parowca „Leopold”) w lutym 1927 r.

Kwiatem, a raczej wirydarzem pełnym kwiatów jest na przestrzeniach morza Śródziemnego morze Jońskie. Starożytna tradycja wysokiej kultury umysłowej i sztuki otacza te słoneczne wyspy i wybrzeża Azji. Mniejszej urokiem baśni, legendy ludzkości, od której dech zapiera i oczy mimowolnie zwlekają niepowrotnej wizji sielankowej Hellady.

Mijamy, zatrzymując się po dniu, po dwa. W Mytilenie, ojezycznie pieśni greckiej lirycznej, która dziś jak i dawniej jest skromną miejsciną, bez śladu zabytków. Stąd odpływamy do ojezycznie mądrosi, do Samos, w którym ujrzał światła dnia Pitagoras. Na okęcie oficerowie przypominają podróżnym przy tej okazji twierdzenie Pitagorasa. Dziś to miasto również niewielkie, ale słynne z doskonałego, najlepszego w świecie tytoniu i niezłego wina.

Gdzie jesteś o wielkości, potęgi i chwalo? Ani śladu dawnej kultury, pozostał mierny handel, przysłowiowe lenistwo i pokrywająca niedostatki, niezmienna rozprut przynoda, przez którą czuje się i rozumie dopiero tutaj to, co na ławie szkolnej nudyliło mózg i w zatechłej atmosferze klas niewyciżyło urok najpotężniejszej kultury świata starożytnego.

W Chios (dzisiaj Scio), wyzwolonej z tureckiego jarzma, w ojezycznie bohaterów powstania, zniszczonej ongiś przez Turków, przewodził oprowadza mnie po muzeum miejscowem, przeobrażeniem z meczetu. Pożąd się Boże! Ani jednej całej rzeźby, ani jednej głowy, czy ręki, same okruciny przyspane kuizem, bez szkła, a jako największą osobliwość pokazują mi korzenie Mandragory, w kształt ludzki skrócone alijany. Na zapytanie, dlaczego w greckim muzeum panuje taka nędza, stróż odpowiada, że wszystko możliwe w niewieści Amerykanie. Anglijcy, Francuzi itp. Tak więc, w Grecji jaknajmniej znaleźć można dzisiaj grecczyzny starożytnej, trzeba jej szukać na dalekiej północy lub na drugiej półkuli, pośród górotworskich snobów i w British Museum. Ale dość tych ponurych rozmyślań!

Parowiec nasz wije się poprzez gęstą wysp, koczując między Rodos a Małą Azją i dla zmiany, wprowadza nas w świat turecki. Ani śladu tu dawnej barwności! Wszystko przybrało cechy podrzędnie europejskie, niema pięknych fezów, malowniczych zawojów, za które grozi dziś długotrwałe więzienie. Jakże trudno owościć się z widokiem Smyrny, tej bajecznej krajiny szalów i dywanów i roduzników, po której bazarach, krytych od pałęcego słońca dachami, przewija się z kłębka po europejsku ubrany tłum wschodni, odarty

ze swych barwnych, jaskrawych strojów.

Są tu jeszcze zbyt wyraźne ślady tragedji wojennej. Całe wybrzeże Smyrny, najbogatsza dzielnica europejska, leży w gruzach, stercząc ku niebu opalonemi resztkami murów i kominów. To mściwa dłoń turecka zostawiła pamiątkę znielowidzonemu Grekom, których z gór idące wojska sultana wymordowały, gwałcąc lub unosząc blisko 1000 kobiet greckich. Dziś, gdyby nie te żalosne ślady, nie ten brud wyjątkowy w zaułkach i bazarach, można by miasto to uważać za jeden z cudów wschodniego świata, tyle tu słońca, taka przejrzysta, niepokalana perspektywa powietrzna i barwność krajobrazu, u którego stóp pławi się zielone morze...

Z cudów malej Azji na szczególną uwagę zasługuje jednak zniszczony przez trzęsienie ziemi Adalja. Mały, pośród skał ukryty port i jeszcze mniejsza miejscina. Ale przyroda dokonała tego, czego człowiek nie zdołał. Z urwistych, fantastycznie pokręconych i wijących się jak potworne dymy rude ku niebu skał, tryskają w morze siklawy srebrne, a w zalomach na terenach wiszą nad morzem nieomal, podparte nieraz kilku palmami od strony wody domki ludzkie. Puste uliczki, zamknięte ścianami bez okien prowadzą do środka miasta, gdzie dopiero pa jednej głównej, niekończącej brudnej ulicy wlecie ruch. Kawiarnie pełne odbarwionych Turków i Greków, ulicami przechodzą objeżdżone osły i stada bydła, które stanowią główny produkt górzystego kraju. A ludzie jacyś wygłodnieli, natarczywi, dziki. Ma się tu przedsmak prawdziwej Azji tureckiej i wyjaśnienie tego, co się stało w Smyrnie. To też piękniejsza jest Adalja z pokładu, zdala od ludzi, od ich drapieżnej żądzy złota, a przede wszystkim baczysz. Bo i tu, jak w Egipcie, baczysz jest bogiem, dzięki czemu podstawa bytu stanowi żebractwo.

Jakże oddycha wolno pierś na jedynym od wieków europejskiej wyspie Rodos, dawnej siedzibie kawalerów rodujskich, jak szlachetnie wyrasta tu architektura nawet rządowych budynków włoskich, utrzymywana w pogodnym charakterze Wsch., du. Głęboka kultura duszy włoskiej dała świadectwo swej powagi i bezpretensjonalnego szacunku dla charakteru samej przyrody i tradycji kraju w stylu budynków takich, jak szpital, komora celna i t. p.

To też oddycha się na tej wyspie powietrzem podwójnie czystym, gdyż wyjątkowo z taniego kulturytregierstwa i z barbarzyńskiej pretensji do europeizacji świata, który ma swój odrębny byt i charakter

B—un.

Wieści z Rosji.

SKARB NA FABRYCE „TREUGOLNIK”.

W lokalu ekspedycji fabryki wyrobów gumowych „Treugolnik” w Piotrogradzie wykryły władze sowieckie skarb wielkiej wartości w postaci złota, srebra, brylantów i kamieni drogocennych, zawartych w skarbku, wmurowanym w jedną ze ścian gmachu. Śledztwo ustaliło, że skarb ten stanowi własność byłych akcjonariuszy przedsiębiorstwa w przeszłości był przez kasjera Isajewa, któremu rzeczy te zostały powierzone przez właścicieli, znajdujących się obecnie na emigracji. Isajewa aresztowano.

LUDNOŚĆ ROSJI.

Według ostatniego spisu z dzisiejsza Rosja liczy ogółem około 143.500.000 mieszkańców. Jest to więc przynajmniej 39 milionów w porównaniu z rokiem 1897-ym i o 8 milionów więcej, aniżeli wykazał spis, uczyniony w roku 1914. Znaczący, iż nie bacząc na doświadczenia, pomiesione w związku z wojną, rewolucją, głodem i epidemiami, ludność zwiększa się szybko. Charakterystycznymi są zmiany, zaśle w ustosunkowaniu się liczebności miast w ciągu mianowicie ostatnich kilku lat trzy miliony włościan przeniosło się do ośrodków miejskich w poszukiwaniu pracy zarobkowej, zastraszając tem samem kryzys bezrobocia. W 1897 roku posiadała Rosja 14 miast o ludności przekraczającej 100.000, w r. 1923 już 21, zaś w ubiegłym liczbą ta doszła do 30, mających razem 6.337.000 mieszkańców. W tej części dziedziny zajmuje ona czwarte miejsce wśród krajów całego świata — pierwsze należy do Stanów Zjednoczonych, drugie do Anglii, trzecie do Niemiec.

Ogólna cyfra sowieckiej ludności wiejskiej dochodzi do 118 milionów, miejskiej natomiast zaletwie do 25 milionów. Stołecznej Moskwie przybyło podczas ostatnich trzech lat blisko pół miliona mieszkańców — spis stwierdza obecność 2.018.000 ludzi, czyniąc z niej czwarte miasto w Europie.

Poszczególne republiki związkowe posiadają: Ukraina — 28.888.917 mieszkańców, Białoruś — 4.265.471, Gruzja — 2.621.019, Azarabajżan — 2.301.788, oraz Armenia — 867.671.

Ze świata.

STAŁY PASAZER POWIETRZNY.

Dzienniki niemieckie zamieściły wiadomość o pewnym przemysłowcu, który niedawno obchodził jubileusz swej 100-iej podróży samolotem z Berlina do Moskwy. Wybierając do swych podróży samolot, który leci do Moskwy zaletwie 15 godzin, podczas gdy podróż koleją trwa aż 55 godzin, zaoferował on 160 dni, albo 400 godzin. Zaoferowało komunikacji powietrznej obdarzyło swego stałego klienta w piękny kufer podróżny, specjalnie odpowiedni do załadowania do samolotu.

WALKA Z RAKIEM.

Praktyczni Amerykanie rozumieją doskonale, iż pracować naukowo można wtedy tylko, gdy istnieje odpowiednie ku temu środki pieniężne. Senator Nolly zwrócił się do swoich kolegów, zasiadających w parlamentarnej izbie Stanów Zjednoczonych, z prośbą o uchwalenie rządowej nagrody w wysokości 5 milionów dolarów dla pierwszej osoby, która wynajdzie istotnie skuteczny środek przeciwko strasznej chorobie raka. Będą to z pewnością lepie, niżte pieniądze, aniżeli asygnowanie wielkich sum na wyroby... utępszonych bomb, naładowanych bakteriami zabójczymi chorob.

WYPOZYCZALNIA DZIEŁ SZTUKI.

Cieżkie warunki materialne, w których żyją dziś artyści, zniemożenie kierunków i upodobań estetycznych oraz chęć uprzedzenia sztuki szerszym masom — oto racje, które skłoniły grono Niemców do założenia w Berlinie przedsiębiorstwa handlowego, zajmującego się wypożyczaniem obrazów, rzeźb oraz przedmiotów, służących do dekoracji mieszkań. Klient, za odpowiednią, skromną nawet, opłatą, ma prawo wybrać sobie pewną ilość dzieł, które złoże będą w ciągu określonego czasu jego pokoju — dekorację artystyczną mieszkania może on perijodycznie zmieniać stosownie do swoich ewolucji smaku. Impreza ta cieszy się wielkim powodzeniem, co dowodzi, iż odpowiada ona potrzebom i warunkom współczesnego życia. Jest to przykład godny naśladowania.

Rzeczy ciekawe.

FOKA W SAMOCHODZIE.

Paryż miał niedawno wielką sensację, bo jakaś dama amerykańska przechadzała się po laśku Bulańskim w towarzystwie dwu młodych ośwojonych lampartów. Ze jednak taka sensacja nie może długo zatrzymać na sobie uwagi tak wielkiego miasta, jakim jest Paryż, więc w czwartek popołudniu, 17 lutego przechadzający się po paryskich bulwarach przechodnie mieli nową niespodziankę, nieporównanie większą, niż owa pani z lampartami. Oto na jednej z ulic jakiś pan, zatrzymawszy samochód, uchylił jego drzwi, a do wnętrza zaprosił uprzejmym ruchem foka, prawdziwą foka; nie namyślając się długo, foka ta, śmiało bardzo już z samochodem i ze zbiegawiskiem ludzimi oswojona, siadła szybko do samochodu, za nią podążył jej pan, a tłum gapiów długo jeszcze stał na miejscu, nie mogąc pojąć, do czego to dochodzi ludzka ciepłota w tresowaniu zwierząt nawet najmniej zmyślnych; bo foka nigdy nie uchodziła za uosobienie sprytu i zręczności nawet wśród zwierząt morskich.

WACHLUJĄCE SIĘ PSZCZOŁY.

Nikt się zapewne nie domyśla, że zanim nasze panie zaczęły używać wachlów już miały poprzedniczki w... pszczołach. Pewien francuski przyrodnik pierwszy zauważył zdumiewające zjawisko, świadczące o wielkiej inteligencji pszczoł, lecz błędnie je tłumaczył. Przypuszczał mianowicie, że szum, wywoływany ruchem skrzydełek owadów rano, miał na celu budzenie młodych pszczołek, tak samo lubiących wysypać, jak nasze małe leniuszki. Tymczasem inni badacze przekonali się, że szum skrzydełek w ulu nie ustawał, choć ostatni leniuch już się zabral do pracy. „Trębacz” balasujący swymi skrzydłami, co innego widać chciał w ten sposób osiągnąć. Było to poprosu chłodzenie upalnej atmosfery w rojowi-

sku, przez wywoływanie ruchu powietrza szybkim poruszaniem skrzydełek.

ELEKTRYCZNA HODOWLA PSZCZOŁ.

Zdawałoby się, że w pszczelnictwie najtrudniej będzie spożytkować nowoczesne wynalazki. Tymczasem zastosowanie elektryczności w tej dziedzinie dało niespodziewane wprost rezultaty. Pewien angielski hodowca, Mateusz Borlofe, którego gospodarstwo słynie w Anglii z pomyślowego zastosowania elektryczności, wpadł na pomysł zażytkowania elektryczności w pszczelnictwie. Zbudował on ulę, oświetlane wewnątrz światłem elektrycznym, co skłania matkę roju, t. zw. królową, do bardzo wzmoczonej i szybszej płodności, i powiększa rój o wiele bardziej, niż drogą naturalnego rozmnażania. Skutek jest ten, że pszczoły o wiele wcześniej, i licznie, wyruszają z ulów, tak, że już z kwiatów drzew owocowych zbierają swój plon. W ten sposób Borlofe uzyskał doskonałe rezultaty, otrzymując niezwykle wprost ilości miodu. Nie wiadomo tylko, czy ten system wyzysku pracowitości pszczoł, nie wywoła jakichś niespodziewanych złych skutków dla tych pożytecznych owadów.

MUMJA CZŁONKIEM SENATU UNIWERSYTECKIEGO.

Rektor uniwersytetu londyńskiego, oprowadzając w tych dniach po gmachu uczelni królową Aleksandrę, zapytał monarchinię angielską, czy pamięta ona ojcze jednego z założycieli Alma Mater. Na potakującą odpowiedź królowej otwarta została szafa, w której mieści się doskonałe zachowana mumja, ułnana w starożytności. Jest to zabalsamowane ciało Jeremiasza Bentham'a, jednego z czterech fundatorów akademii londyńskiej, zmarłego na początku XIX-go stulecia, filozofa i jurysty, który zapisał bardzo hojną ofiarę na uniwersytet pod warunkiem, że ciało jego będzie po śmierci starannie zabalsamowane, oraz że będzie on w tym stanie asystował na wszystkich posiedze-

niach kolegium profesorskiego. Senat, chcąc móc korzystać ze znacznego legatu, spełnił życzenie Bentham'a, który odtąd bierze udział w obradach senatu uniwersyteckiego.

RADJOTELEPATJA.

Znane londyńskie „Towarzystwo badań psychicznych” dokonało w tych dniach szeregu interesujących doświadczeń, mających na celu stwierdzić, czy i w jakim stopniu możliwym jest przenoszenie myśli na odległość za pomocą radiotelefonów. Sześcioro osób zebrało się mianowicie w lokalu owego towarzystwa, posiadającego własną stację i uchwalało skupić całą swoją uwagę na kolejno stawianych przed nimi przedmiotach. Posiadacze aparatów odbiorczych zawiadomiono zawsza o dniu i godzinie seansu, by dać im możliwość wzięcia udziału w eksperymencie — usadowili się oni przy swoich radiotelefonach, starali się tą drogą przejąć myśli medytacyjnej szóstki i odebrać, jakie przedmioty przesuwali się w danej chwili przed oczyma ludzi, zamkniętych w lokalu towarzystwa. O wynikach ogłoszony będzie komunikat za kilka tygodni. Kiedy radiobononę doniosą, co czuli i widzieli w ciągu półgodzinnego doświadczenia.

TEMPO ŻYCIA NOWEGO JORKU.

W piśmach amerykańskich ukazała się niezmiernie ciekawa statystyka życia nowojorskiego. Wedle tego zestawienia zawiera się tamże na godzinę 18 małżeństw. Na ten okres czasu (60 minut) przypada 17 urodzin. Przy głównym skrzyżowaniu ulic przejeżdża dziennie 50 tysięcy samochodów, a ulicą Broadway przejeżdża co dnia 50 tysięcy przechodniów. Co godzinę rozpoczynają budowę nowej kamienicy. Przez główny dworzec przejeżdża corocznie 40 milionów pasażerów. Most na Brooklin przekracza dziennie milion osób. Latem 500 tysięcy letników udaje się na świeże powietrze do Coney Island, miejscowości położonej w okolicy podmiejskiej. Wreszcie stnieje w Nowym Jorku 15.000 gospod, zamieszkałych przez 275.000 obywateli.

Posady i prace.

Posada sklepowa do sklepu raz-
żniczego Sosnowiec, Warszawska
14, Kcs. 1381-3

GOSPODYNIA-KUCHARKA poszuki-
wana do domu lekarza na G. Śląsku
do wyreczenia Pani w prowadzeniu
domu. Reflektuje się na osobę z do-
skonale polską kuchnią i pracowa-
nia od zaraz. Zgłoszenia z załączeniem
odpisu świadectw do Adm. „Kuriera
Zachodniego” Sosnowiec, pod „do
spodni — kucharką” do 12 marca
1:90-3

Posada zdoma bufetowa do jadal-
ni w Dąbrowie Górniczej, Sos-
nowiec do 12. Posada do ojeścia i
zara. 14-3

Osoba potrzebna od zaraz z po-
wierzonymi świadectwami Dą-
browa G. sup. Flora Dyrektor Fary-
szewski. 14-5-2

Inteligentna Francuska do osmo-
le innej dziewczynki poszukiwana.
Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń Koko-
ta, Będzin, sub. „Francuska”
1289-2

Sten typista — stenografista piszący
biegle na maszynie w języku pol-
skim i niemieckim potrzebny od za-
raz do Tow. Akc. Mijaczowski. U-
dawni Biali i Zakładów Mecha-
nicznych „Bracia Bauere” w Mija-
czowie, poczta Myszków. 1354

Nauka i wychowanie.

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADĘ?
Musisz ukończyć kursa fachowe
korespondencyjne prof. Sekutowicza,
Warszawa, Łowia 42. Kursu wy-
czają głównie: buchalterii, rachun-
kowości, kupieckiej, korespondencji
handlowej, stenografii, nauki handlu,
prawa, kalendarji, pisania na muzy-
kach. Po ukończeniu świadectwa
ZAJĄCIE PROSPEKTOW! 126-3

Zgubione dokumenty.

Haskiel Gotfrid zgubił dowód os-
bisty wydany przez mag. m.
Warszawę, książeczkę wojskową wy-
daną przez PKU. Warszawa i kartę
mobilizacji wydaną przez 32 p. p.
1360-3

Cembrzyński Stefan zgubił dowód
osobisty wydany przez Starostwo
Będzin. 1371

Gajda Franciszek zgubił książkę
wojskową, wydaną przez PKU.
Miechów. 1391-3

Antoni Kadłubiec zgubił książkę
wojskową i kartę mobilizacyjną
wydaną przez PKU Sosnowiec.

Ch zgubił książkę wojskową, wydaną
przez PKU Sosnowiec, wyciąg z ksiąg
ludności, wydany przez gm. Wolbrom
i inne ważne dokumenty, nie przed-
stawiające wartości dla znalazcy.

KUPIMY

nową, lub używaną, ruchomą, **LOKOMOBILE**
gwarantujemy zdolną do użytku
o sile 25—35 MK. z wyciągłym kotłem rurkowym

Oferty z podaniem stanowiska, roku budowy i cen
prosimy pod: Spółka dla przedsiębiorstw górniczych
i budowy szybów sp. z ogr. por. dawn. Stephan,
Frölich i Klüpfel Katowice

1305-3

ZAKŁAD PŁACHARSKO — DEKARSKI

Stanisława
MANDOWSKIEGO

WYKONUJE:

kręcie dachów blachą, dachówką
i tekturą smołową, posiada
wanny, wanielki, nasładówki i la-
tarnie powozowe, wykonuje wa-
chalce samochodowe i reperuje
chłodnice różnych systemów.

Sosnowiec,
ul. Sienkiewicza nr. 1 A. Obok teatru
Ceny niskie, 2422

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż.

Drut kolczasty poleca: H. PFEFFER,
Będzin, Malachowski 33, te-
lefon 4-70. Wejście przez podwórze
młyna 1392-5

Z powodu wyjazdu do sprzedania
na dogodnych warunkach zaraz
sklep spożywczy z mieszkaniem w
Dąbrowie. Wiadomość „Kurjer Za-
chodni”, Dąbrowa 1418

KINO-TEATR

„UDZIAŁOWY”

Od czwartku 3-go do poniedziałku 7-go marca 1927 roku włącznie
wyświetlany będzie wspaniały film wytwórni Paramount Picture p. t.

Orkan namiętności

gramat w 10-ciu aktach

W roli głównej zawsze mile wi-
dziana, pełna temperamentu, uroczą **D. W. Griffith's**

Nad program!

Nad program!

2 AKTOWA KOMEDJA.

Kino
Sfinks

Od soboty 5 do nie-
dzieli 13-go marca.
Najpotężniejszy arcy-
film świata

„Złodziej z Bagdadu”

Epos wschodu w 2 serjach 12 akt. razem (całość) W roli
głów. DOUGLAS FAIRBANKS. Uwaga! Obraz będzie de-
monstrowany tylko na seanse w dni powsz.: I—5,30, II—
7,45, III—9,30; w niedzielę: I—3,30, II—5,30, III—7,30, IV—9,30.
I—czy seans

KONJAKI

V. S. O. P.

Jubileuszowy — Rés. Spéciale
Winiak Médical — Winiaki mieszane

ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WINKELHAUSEN, TOW. AKC. STAROGARD — POMORZE, ZAŁ. 184-6.

GENERALNE PRZEDSTAWICIELSTWO: FA. H. PODKOMORSKI & S-KA, WARSZAWA, NOWY ŚWIAT, 2

Winkelhausen

WÓDKI — LIKIERY

Stołowa — Starka — Żytniówka
Banan — Morełówka
Grand Cardinal — Cordial Médoc

CENY PRENUMERATY:

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu

lub z przesyłką pocztową

3 ZŁ. 50 gr.

Prenumerata zagraniczna miesięcznie **5 ZŁ.**

Cena egzemplarza: **20 groszy.**

CENY OGŁOSZEŃ:

Przed łobstom (Pierwsza strona) za wiersz mm 1-lamowy układ 4-zapalowy 50 gr.
W tekście : : : : : 5 : 15
Za tekstem : : : : : 5 : 15
Nokroplami w tekście, za wiersz mm. 1-lam. układ 4-zapalowy (do 50 wierszy) 15 gr.
: : : : : (do 80) 25
: : : : : (do 100) 30
: : : : : (poza 100 w.) 35

Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, powyżej 20 wy-
razów 15 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Matrymonialne 15 gr. za wyraz.

Ogłoszenia osobne i tłustym drukiem podwójnie.

Zagraniczne 100 proc. droższe.

W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.

Za terminowy druk, oraz za przestrzeganie miejsca ogłoszeń,
administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany bez uprzedniego zawiadomienia.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64.
ADMINISTRACJA: Debliska Nr. 1. Telef. Nr. 73.

Katowice: REDAKCJA I ul. Gliwicka Nr. 3.
ADMINISTRACJA (Telefon Nr. 23-04.)

Filie i agencje własne: Będzin, Malachowski 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 8, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Będzińska.

Redaktor: **TADEUSZ OPIOLA.**

Druk: „Kuriera Zachodniego” w Sosnowcu. Debliska 1.

Wydawcy: Sp. Akc. „KURJER ZACHODNI”

Lord Raven zupełnie osamotniony. Matka moja uwierzyła, gdyż nikczemnik umiał rzecz przedstawić przekonująco. W jego towarzystwie udała się na południe Francji, po to tylko, aby się przekonać, że ją oszukano.

Tymczasem, wszystkie te pozornie obciążające fakta zostały starannie zebrane i przedstawione memu ojcu, który w uniesieniu gniewu nie chciał wierzyć zapewnieniom mojej biednej matki i przekonawszy o jej winie, uzyskał rozwód. Okryta hańbą zgębiona zupełnie, ukryła się przed wszystkimi których знаła, z wyjątkiem matki Donalda, która okazała mojej matce stałą przyjaźń i zupełną wiarę w jej niewinność.

Pierwszy mąż lady Mary otrzymał znaczną sumę pieniędzy za odegranie swej roli nikczemnej, ale nieszczęśnik, dotknięty nieuleczalną chorobą, zmarł zagranicą, na rok przed powtórnym wyjściem za mąż lady Mary. O wszystkich tych szczegółach, matka moja jednak dowiedziała się za późno, czyli wtedy, gdy już mój ojciec poślubił piękną, a tak przewrotną kobietę.

Gdy oddano mnie z domu na pensję, matka moja, której lady Howard udzieliła o mnie wiadomości, postarała się o posadę nauczycielki w tymże zakładzie. Głos miała istotnie piękny, więc przy poparciu przez lady Howard posadę z łatwością otrzymała i czuła się prawie szczęśliwą, mogąc mnie przynajmniej codziennie widywać.

Więcej nie było wiadomem Donaldowi, ani mojej matce do chwili opuszczenia przez nas Ponurego Dworu. Dowiedzieli się następnie, że to panna Cade, w żałobnym stroju lady Mary, ukrywając się pod jednym z jej długich, krepowych welonów, wyjechała z Sombermere, w towarzystwie jednej z pokojówek, przebranej w moje suknie i również zawoalowanej. Cała służba nie wyłączając pami Trout, była przekonana, że wyjechała lady Mary. Panna Cade, od lat wielu zajmowała uprzywilejowane stanowisko w domu, poznawszy tajemnicę pierwszego małżeństwa i macierzyństwa mojej matki. Zapewne też okazywała się zawsze odpowiednią pomocnicą, gdy chodziło o dokonanie jakiego zbrodniczego czynu.

Gdyby moja matka po nagłym oddaleniu jej z Ponurego Dworu jako pokojówki „Harriet”, nie była znalazła życzliwej współniczki w osobie gospodyni, pani Trout, która dopomogła jej do schowania się w pobliżu, to ja nie byłabym nigdy dożyła tej chwili, w której usłyszałam historję jej cierpienia, miłości i wielkiego poświęcenia.

— Nie mamy nic do ukrycia w tym domu, więc dla świętego spokoju wpuszcilem pana i pozwoliłem sprawdzić, że lady Mary wyjechała, zabierając Ewę ze sobą. A teraz nie pozostaje panu nic innego jak przeprosić za to mocne najście i bezpodstawne, szalone wprost podejrzenie. Jeśli zaś pan życzy sobie udać się do Francji wślad za temi paniami, uczyni to pan, nie mam nic przeciwko temu, tylko odejdźcie już teraz, moi panowie i pozwólcie mi się wreszcie wyspać. —

Nie czekałam dłużej. A jeśli by Donald, przekonany, odszedł, pozostawiając nas w ręku tego nędznika? na samą tę myśl zimno mi się robiło. Nie dbając już o hałas jaki uczynię, w jednej chwili byłam już w hallu i biegłam w stronę kominka.

— Donaldzie! Donaldzie! nie opuszczaj mnie! — wołałam, a głos łamał mi się w gardle i łkanie wyrывało się z piersi. Odwrócił się gwałtownie, wyciągnął ramiona, a gdy się uścisk ich wokół mnie zamknął, nareszcie poczułam się bezpieczną.

Zemdlałam wówczas i widocznie minął dłuższy czas zanim odzyskałam przytomność, bo gdy się ocknęłam, zniknął gdzieś duży hall Ponurego Dworu, a ja, leżałam na sofie w jakimś nieznanym mi, miłym, przytulnym pokoju. Narzeczonny mój klęczał, podtrzymując mnie, a z drugiej strony nachylała się ku mnie słodka twarz kobieca, znana mi, a jednak obca.

— To pani Rayne, — mówiłam niepewnie. — A jednak to nie ona. Dlaczego taka inna? — zwróciłam się z pytaniem do Donalda, a on przytulił mnie mocno do siebie.

— Nie bój się już niczego, kochanie, — mówił tklivé. — Wszelkie niebezpieczeństwo minęło. Cóż ci grozić może teraz, gdy masz przy sobie najbardziej cię kochające na świecie osoby: twego narzeczonego i — twoją matkę. —

Rzeczywiście Donald, uwiedziony, uwierzył chwilowo, że mnie wywieziono, ale zanim poczynił odpowiednie przygotowania, aby udać się wśląd za mną (jak sądził) do Francji, zjawiała się pani Trout, powtórzyła mu moje słowa, a on przybył poparty już autorytetem władz. Właśnie przeszukano bezowocnie dom, gdy ukazałam się w hallu.

— A ona, — spytałam drżącym głosem, — czy żyje? Co z nią będzie? Wszak zamordowała ojca mego, powinna za to ponieść karę.

— Karę sama sobie wymierzyła, moje kochanie, — łagodnie odparł Donald. — Nie żyje już. Nie sądzę jednak, że umarła owej nocy, nie. Obrażenia jakie poniosła spadając, nie były śmiertelne, ale lękała się następstw swych zbrodni. Oczywiście dopóki nie byłaś dość zdrową, aby złożyć zeznania, nie nie mogło jej być dowiedzione, ale widocznie dręczyły ją wyrzuty sumienia.

Syn jej (znałaś go pod imieniem Edwarda Graema) został aresztowany i zapewne długie lata spędzi w więzieniu, jako współnik zbrodni. Była więc samotna, w towarzystwie pielęgniarki jedynie, zbyt ciężko chora, aby można ją było przenieść z tego domu, który był widownią jej najstraszniejszych zbrodni. Pewnej nocy, gdy pielęgniarka usnęła, wstała i zażyła truciznę, która od dawna już musiała znajdować się w domu. —

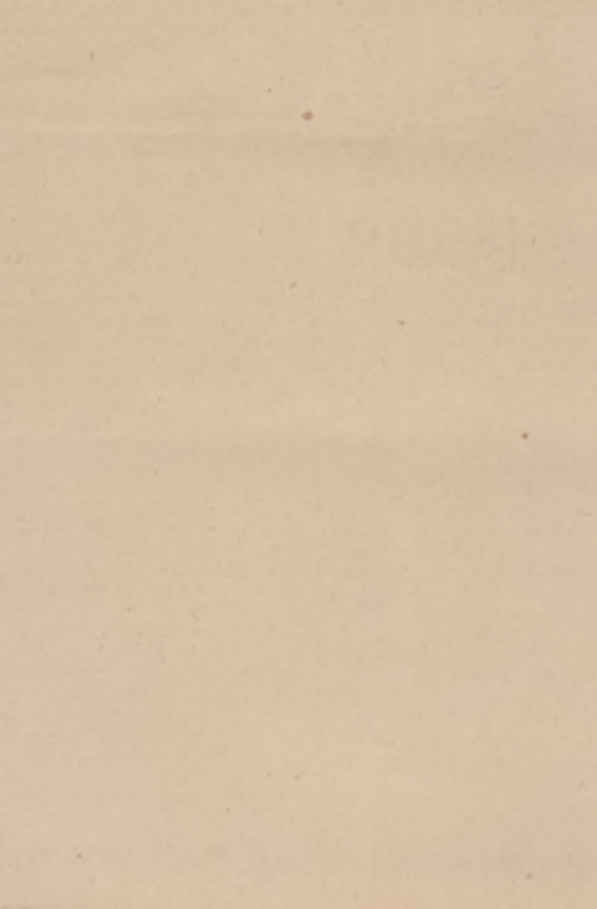
— Jakie dziwne wyroki sprawiedliwości! — zawołałam. — Zapewne też sama trucizna, którą zabiła mego ojca. I taka opuszczona przez wszystkich umarła, w nocy. — nawet panny Cade przy niej nie było! —

— Panna Cade okazała tyle sprytu, że już nie wracała, słuch o niej zaginął od owego czasu. Tak, najdroższa moja, niezwykle i tragiczne były twe dzieje. Uniknęłaś śmierci cudem prawie, aż mi serce zamiera na samo wspomnienie. Lecz wszystko to już minęło. Nigdy już nie ujrysz Ponurego Dworu. Matka twoja i ty znajdujecie się obecnie pod moim dachem, a chociaż nie jest to w zwyczaju, aby panna młoda przebywała do dnia ślubu w domu pana młodego, ale my właśnie tę modę wprowadzimy. —

— Ach! ale kiedy ja w Szkocji chcę wziąć ślub, tak jak to projektowaliśmy tej cudnej, nigdy niezapomnianej nocy! — zawołałam spoglądając prosząco na mego narzeczonego.

Uśmiechnęli się oboje: matka i mój ukochany.

— I ja tego pragnę, — gorąco odrzekł. — a chciałbym aby było jutro. —

„Jutro” być nie mogło, lecz stało się w tydzień później. I tak, dziedziczka milionów lorda Ravena, które taką ciekawość wzbudzały, wyszła jednak za mąż zanim ukończyła lat dwadzieścia jeden.

K O N I E C.

ledwie o parę lat, a której charakter dziki i nieopanowany w Niemalym Kłopot wprawiał młodą nauczycielkę. Tam właśnie w Ponurym Dworze mój ojciec, lord Raven poznał, pokochał, a wreszcie uwioził jako swoją żonę tę, której zawdzięczałam życie, nie zdając sobie sprawy, że czyni zawód lady Mary, która postanowiła jego, a raczej jego wielki majątek zdobyć dla siebie.

Ojciec lady Mary, lord Cardington, złą miał w okolicy sławę, gościł zwykle w Ponurym Dworze całą paczkę mężczyzn o mętnej przeszłości i niepewnych charakterach, graczy i hułaków, to też mój ojciec pragnął wyrwać jak najspieszniej narzeczoną z tego otoczenia, ale gdy po ślubie zamieszkali już u siebie, nie sprzeciwiał się odwiedzinom dawnej uczenicy swej żony.

W owym właśnie czasie lady Mary zwierzyła się mojej matce ze swego, w sekrecie zawartego małżeństwa, które obróciło się nieszczęśliwie, jak zwykle bywa w tych wypadkach, ale o tem, że miała syna w szesnastu latach zaledwie, jeszcze przed przybyciem mojej matki do Ponurego Dworu nie mówiła nic.

Ozłówek, którego poślubiła szalona dziewczyna był jednym z najgorszych z pomiędzy tych, którzy otaczali lorda Cardingtona i nienawiść dawno już zastąpiła chwilowy szal miłosny.

Matka moja, litując się nad młodą kobietą, zgodziła się dopomóc jej do uwolnienia się z ciążących jej więzów i w tym celu parokrotnie spotykała się z jej mężem.

Traf czy też intryga, sprawiły, że ojciec mój spotkał wówczas swoją żonę i z gniewem zabronił nawet rozmawiać z takim podejrzanym osobnikiem. Lecz przez wzgląd na lady Mary, matka moja nie usłuchała jego rozkazu, ani przypuszczając nawet w jaką sieć intryg uwikła ją ta, dla której to czyniła.

Węzeł tej intrygi zacisnął się wokół nieszczęsnej ofiary, gdy ojciec mój wyjechał w interesach na kilka dni z domu. Matka moja otrzymała depeszę, w której mąż polecał jej, aby pozostawiła mnie, wówczas małą czteroletnią dziewczynkę w domu i natychmiast wyjechała do Francji, gdzie się z nim spotka.

Usłuchała, lecz wyładowawszy w Calais, z przestrachem ujrzała, że zamiast mego ojca, oczekuje na nią ów mężczyzna, którego tak srogo zabronił jej widywać. Jednakże mąż lady Mary miał zręcznie przygotowaną historyjkę o wypadku, który jakoby miał spotkać lorda Ravena, a którego był świadkiem. Dodał, że pozwolił sobie po nią zadeszować, bo wypadek jest poważny, a

EWA RUTLAND ZNIKŁA Z WIDOWNI.

Długie dni minęły zanim powróciłam do zdrowia, zanim, rozpalona straszliwą gorączką, przestałam przeżywać jako zmore okrutną, te wszystkie okropne przejścia z najbliższej przeszłości. Jednak, gdy najbardziej nawet cierpiałam, zawsze odczuwałam ulgę na widok tych dwóch kochanych twarzy, a delikatne dotknięcie szczupłych chłodnych rącek na mem czole, uspokajało moje majaczenia.

Gdy wreszcie byłam już dość zdrową, aby żądać lusterka, ujrzałam w niemi buzię dziwnie znalazłą i białą, o oczach, które zdawały się zajmować połowę twarzy, okolonej masą zlocisto — kasztanowatych, krótko teraz obciążonych loków. A potem spojrzalam w tamte oczy, tak podobne do tych, które przed chwilą spoglądały na mnie z lusterka.

— Moja matka. — rzekłam wolno, w zamyśleniu. — Nie rozumiem. Myślałam zawsze, że —

— Wcale teraz nie myśl, kochanie, — przerwał słodki głos, który znalazłam jako głos pani Rayne. — Kiedyś, gdy będziesz silniejszą dowiesz się o wszystkim. —

— Nie! — zawolałam buntowniczo. — Chcę wiedzieć zaraz! Proszę, — dodałam pokorniej, — bo czuję, że znów mnie głowa zaczyna boleć, jeśli już raz nie wyjaśni się to, czego zrozumieć nie mogłam. —

— Zdaje mi się, że tak istotnie lepiej będzie, — rzekł Donald, który prawie nie odchodził teraz odemnie. — Słuchaj zatem opowiem ci. —

I zaczął mówić, przesuwając łagodnie ręką po moich włosach, podczas gdy biała, szczupła ręka mojej matki trzymała moją w uścisku. Opowiedział mi, jak, przed laty, moja matka, młoda wówczas dziewczyna, była nauczycielką lady Mary, młodszej za-